

OCTAVIO PINTOS • MARTÍN IANNUZZI

SOMNOROSII

• *Cum dorm animalele* •

Traducere: Laura Danilevici

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PINTOS, OCTAVIO

Somnoroși : cum dorm animalele / Octavio Pintos, Martín Iannuzzi :

trad.: Laura Danilevici. - București : Editura Niculescu, 2022

ISBN 978-606-38-0665-0

I. Iannuzzi, Martín (il.)

II. Danilevici, Laura (trad.)

087.5

© 2021 Octavio Pintos (text)

© 2021 Martín Iannuzzi (illustrations)

© 2021 Mosquito Books Barcelona, SL

Originally published in 2021 under the title "Dormilones" by Mosquito Books Barcelona

info@mosquitobooksbarcelona.com

www.mosquitobooksbarcelona.com

Titlu original: *DORMILONES. Notas sobre el sueño de las especies*

by Octavio Pintos and Martín Iannuzzi

© Editura NICULESCU, 2022

Bd. Regiei 6D, 060204 - București, România

Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 314 88 55

E-mail: editura@niculescu.ro

Internet: www.niculescu.ro

NICULESCUkids este un imprint al Editurii NICULESCU

Comenzi online: www.niculescu.ro

Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro

Comenzi telefonice: 0724 505 380, 021 312 97 82

Redactor: Anca Natalia Florea

Tehnoredactor: Lucian Curteanu

Coperți: Carmen Lucaci

ISBN 978-606-38-0665-0

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.

Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

EXPLOREAZĂ ȘI DESCOPERĂ

Somnul este la fel de important precum alimentația, protejarea propriei vieți și reproducerea. El reprezintă unul dintre principalele mecanisme biologice ale existenței.

Majoritatea animalelor au un tipar zilnic de activitate și de repaus. Toate speciile, de la organismele unicelulare până la cele mai evoluat, au nevoie să doarmă. Somnul este o modalitate de a relaxa creierul, de a încetini metabolismul și de a reduce nevoile alimentare.

Unele specii sunt mai active ziua, iar altele, noaptea.

Anumite specii însă dorm superficial sau intervale scurte.

În paginile acestei cărți vei descoperi o selecție foarte variată de animale care trăiesc în diverse regiuni și climate ale planetei. Lumea noastră cuprinde atât de multe specii, unele descoperite, iar altele încă nedescoperite, încât ar fi imposibil să le includem pe toate într-o singură carte.

CUPRINS

4-5	Explorează și descoperă/Cuprins/ Cum să citești această carte/Legendă	26-27	Tucanul
6-7	Caracatița	28-29	Drepneaua neagră
8-9	Albina	30-31	Leneșul
10-11	Furnica	32-33	Gorila
12-13	Rechinul	34-35	Girafa
14-15	Căluțul-de-mare	36-37	Cașalotul
16-17	Broască arboricolă sau de copac	38-39	Ursul
18-19	Fluturele	40-41	Elefantul
20-21	Flamingoul	42-43	Leul
22-23	Crocodilul	44-45	Cangurul
24-25	Liliacul	46-47	Toate animalele dorm/ Știu mai mult

CUM SĂ CITEȘTI ACEASTĂ CARTE

RELATIA ANTROPOMETRICĂ*
Raportul de mărime dintre o persoană care are o înălțime de 1,70 metri și specia respectivă

SPERANȚĂ DE VIAȚĂ
Durata de viață a speciei respective

REPRODUCERE
Modul în care specia se reproduce pentru a asigura descendenții

HABITAT
Locul unde trăiește fiecare specie

DISTRIBUȚIE GEOGRAFICĂ
Petele de culoare de pe hartă marchează zonele geografice unde trăiește specia respectivă și interacționează cu ecosistemul.

PERIOADĂ DE SOMN
Momentul când animalul doarme: noaptea, ziua sau și noaptea, și ziua.

DATE RELEVANTE
Aici vei descoperi informații suplimentare despre fiecare specie.

MODALITATEA DE A DORMI
Din aceste bule colorate vei afla modul în care se odihnește fiecare specie.

PROGRAM SAU DURATĂ DE SOMN
Intervalul de timp de care animalul are nevoie pentru a se odihni

FLAMINGOUL

Deoarece într-un picior

REPRODUCERE
Flamingoul se împerechează în sezonul de reproducere și construiește cuibul pe un câmp de apă.

DEȘTEPTĂRI
Flamingoul este un animal nocturn și se odihnește în timpul zilei.

PERIOADĂ DE SOMN
Flamingoul doarme în timpul zilei și noaptea.

DISTRIBUȚIE GEOGRAFICĂ
Flamingoul trăiește în zonele umede din America de Sud și în Africa de Sud.

HABITAT
Flamingoul trăiește în zonele umede, în special în lacurile și râurile.

RELATIA ANTROPOMETRICĂ
Flamingoul are o înălțime de 1,70 metri și o greutate de 10 kg.

SPERANȚĂ DE VIAȚĂ
Flamingoul trăiește până la 40 de ani.

REPRODUCERE
Flamingoul se împerechează în sezonul de reproducere și construiește cuibul pe un câmp de apă.

HABITAT
Flamingoul trăiește în zonele umede, în special în lacurile și râurile.

DISTRIBUȚIE GEOGRAFICĂ
Flamingoul trăiește în zonele umede din America de Sud și în Africa de Sud.

PERIOADĂ DE SOMN
Flamingoul doarme în timpul zilei și noaptea.

DEȘTEPTĂRI
Flamingoul este un animal nocturn și se odihnește în timpul zilei.

* De antropometrie, privitor la antropometrie, care este o metodă de studiu constând în măsurarea diferitelor părți ale corpului omenesc și a raportului dintre acestea. (n. red.)

LEGENDĂ

TAXONOMIE (Clasificarea organismelor vii)

Încrângătura
Este o categorie care grupează ființele vii în funcție de același sistem de clasificare.

Clasa
Este o subdiviziune a încrângăturii în funcție de caracteristicile comune ale indivizilor.

Ordinul
Cuprinde caracteristicile comune ale indivizilor săi, dar care sunt mai specifice decât cele din cazul clasei.

MEDIU DE VIAȚĂ

Aer

Apă

Pământ

Pământ și apă

STARE DE CONSERVARE

În afara pericolului
Desemnează categoria de conservare a speciilor considerate fără risc de dispariție.

Vulnerabilă
Desemnează categoria de conservare a speciilor care se confruntă cu un risc crescut de dispariție.

În pericol
Desemnează categoria de conservare a speciilor care prezintă un risc extrem de mare de dispariție.

TIP DE ALIMENTAȚIE

Animalele sau insectele se clasifică în erbivore, carnivore sau omnivore, în funcție de ceea ce mănâncă acestea.

Carnivore

Erbivore

Omnivore

DENUMIRE ȘTIINȚIFICĂ

Este numele dat tuturor organismelor vii sau care au dispărut. Există o nomenclatură binară (sau binominală) care indică genul și specia.

Arată care sunt animalele ce se deplasează pe pământ și în apă.

Taxonomie

Încrângătura: **vertebrate**
Clasa: **pești**
Ordinul: **singnatiforme**
(**Syngnathiformes**)

HABITAT

Trăiește în diverse mări și oceane cu ape calde, unde există corali, alge și mangrove.

REPRODUCERE

Majoritatea speciilor formează perechi monogame. Masculul și femela se ajută reciproc.

MASCULUL ESTE CEL CARE POARTĂ SARCINA.

Procesul de curtare este unul foarte lent. Masculul îi dă târcoale femeii și emite niște sunete specifice (ce seamănă cu un clinchet). Cuplul rămâne împreună zile întregi.

Partenerii execută un dans sincron, în timpul căruia masculul îi arată femeii că nu incubează alte ouă. Când ovocitele sunt mature, perechea se prinde de cozi și femela le depune într-un săculeț (care seamănă cu un marsupiu) aflat în abdomenul masculului.

Embrionii se dezvoltă în interiorul masculului timp de 6-10 săptămâni, după care se nasc puii.

6-10 SĂPTĂMÂNI

POATE AVEA PÂNĂ LA 400 DE PUI.

În primele zile, nou-născuții intră și ies de mai multe ori din săculețul aflat pe abdomenul masculului, cât timp în exterior nu există niciun pericol.

Pe parcursul creșterii lor, puii pot mânca până la de 3.000 de ori pe zi. Când devin adulți, numărul meselor scade la 50.

Are capacitatea de a se camufla în mediul înconjurător, schimbându-și culoarea pielii și dezvoltând filamente lungi care îl fac să arate ca o plantă subacvatică.

NU EXISTĂ DOI CĂLUȚI-DE-MARE IDENTICI. ACEȘTI PEȘTI SE NASC CU NIȘTE PROTUBERANȚE (SAU TUBERCULI) PE CAP, NUMITE COROANE, CARE SUNT UNICE ȘI PERMIT IDENTIFICAREA LOR, ASEMENEA AMPRENTELOR ÎN CAZUL OAMENILOR.

SPERANȚĂ DE VIAȚĂ

PÂNĂ LA
5
ANI

Speranța de viață a acestui animal variază între 1 și 5 ani.

DISTRIBUȚIE GEOGRAFICĂ

Căluții-de-mare sunt prezenți în Oceanele Atlantic, Pacific și Indian, în zonele tropicale, subtropicale și temperate.

În întreaga lume există doar 54 de specii.

CĂLUȚUL-DE-MARE

DOARME AGĂȚAT DE O PLANTĂ

Ochii lui se mișcă independent unul de celălalt, ceea ce îl ajută la capturarea pradei.

Nu are dinți, de aceea își folosește botul pentru a înghiți prada întreagă.

Nu are solzi, ci o armură cu inele sau plăci osoase.

Culoarea lui variază în funcție de specie, având tonalități de bej, negru, gri, violet, portocaliu și galben.

Întrucât nu are stomac, procesul de digestie este foarte rapid, ceea ce îl obligă să mănânce constant.

Se hrănește cu crustacee mici, larve de pește și plancton.

Tip de alimentație: **carnivor**

Denumire științifică: **Hippocampus**

Mediu de viață: **apă**

Stare de conservare: **vulnerabilă**

ÎNOTĂTOARE PECTORALĂ

PENTRU A DORMI, INTRĂ ÎNTR-O STARE DE REPAUS.

Se odihnește doar noaptea, rămânând cu ochii deschiși, deoarece nu are pleoape.

Durată de somn: rămâne într-o stare de repaus
Perioadă de somn: noaptea

Pentru a dormi, se agață cu coada de o plantă acvatică, ca să nu fie luat de curenți.

Își fixează coada într-o spirală cu forță și presiune. Uneori, pentru a dormi, se agață și de alți căluți-de-mare.

ÎNOTĂTOARE DORSALĂ

Are o înotătoare dorsală și una pectorală, ceea ce face ca mișcările sale să fie unele foarte lente.

NU ESTE UN BUN ÎNOTĂTOR.

Folosește înotătoarea dorsală pentru a fi propulsat de curenți. Când încearcă să înoate în ape agitate, moare de multe ori de epuizare.

PÂNĂ LA
35
DE
CENTIMETRI

Dimensiunile lui variază în funcție de specie, cel mai mic măsurând 1,5 centimetri, iar cel mai mare ajungând și la 35 de centimetri.

TOATE ANIMALELE DORM

În timpul somnului, simțurile și mișcările sunt încetinite.

Somnul este o fază de inactivitate extremă în ceea ce privește postura și stările neuronale caracteristice. Nu toate speciile au nevoie de aceeași durată de somn, tot astfel cum și alte nevoi ale lor sunt diferite. Perioada de odihnă variază în funcție de diverși factori, precum regimul alimentar și modul de viață. Ritmul somnului afectează temperatura corpului și frecvența cardiacă.

Mamiferele experimentează trei faze: starea de veghe, somnul lent și somnul paradoxal.

Carnivorele dorm mai mult pentru că prezintă un risc mai scăzut de a fi atacate, spre deosebire de erbivore care sunt permanent în alertă din cauza prădătorilor.

Animalele de talie mai mare dorm mai puțin fiindcă au nevoie de mai mult timp pentru a mânca. Numeroase specii au capacitatea de a avea un somn uniemisferic, menținând o parte a creierului activă.

Alte specii...

Musculița de oțet / 10 ore

Porumbelul / 11 ore

Ghepardul / 12 ore

Pisica / 12 ore

Ornitorincul / 14 ore

Delfinul / 10 ore

Căinele / 10 ore

Peștele-papagal / 8 ore

Oala / 4 ore

Vaca / 5 ore

Pe pământ, în apă sau în aer, fiecare specie are felul său unic de a dormi.

Știu mai mult

Grădina Zoologică din Brașov
<https://zoobrasov.ro/>

Grădina Zoologică din București
<http://bucurestizoo.ro/>

Muzeul de Istorie Naturală din Sibiu
<http://www.brukenthalmuseum.ro/naturale/>

Muzeul de Științe ale Naturii din Brăila
<https://www.muzeulbrailei.ro/stiintele-naturii/istoric-4/>

Koala / 22 de ore

Tatuul / 19 ore

Oposumul / 19 ore

Ariciul / 18 ore

Lemurul / 16 ore

Tigrul / 16 ore

Veverița / 15 ore

Chițcanul / 16 ore

Șobolanul / 14 ore

Bufnița / 13 ore

Iepurele / 11 ore

Rața / 11 ore

Cimpanzeul / 8 ore

Porcul / 8 ore

Foca / 6 ore

Zebra / 3 ore

Capra / 5 ore

Calul / 3 ore